

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

XVI. De his quae clara voce aut secretò dicenda sunt in Missa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

§. 7. *Missæ votivæ dicuntur solenniter post No-*
nam, quia ab officio discordant, tum etiam quia maior
est sæpe populi frequentia.

Concil. Trid
sess. 24. de
reform. c. 4.

§. 8. Ne populus ab auscultatione verbi Dei impe-
diatur nullibi in Ecclesia, quando ibidem concio ha-
beretur, sacrificium *Missæ* celebrari debet.

TITVLVS XVI.

De his quæ clara voce aut secretò dicenda sunt
in Missa.

1. **I**N *Missâ* priuata clarâ voce dicuntur *Anti-*
phona & Psalmus ad Introitum, Confessio, &
quæ sequuntur, exceptâ *Oratione, Aufer à nobis,*
& *Oramus te Domine per merita Sanctorum tuorum,*
Ecce Item *Introitus, Kyrie eleison Gloria in excelsis, Do-*
minus vobiscum, Oremus, Flectamus genua. Leuate, O-
ratio, vel Orationes, Prophetia, Epistola, Graduale, Ver-
sus, Tractus, Sequentia, Euangelium, Credo, Offertori-
um, Orate fratres, solum hæc duo verba, Prefatio,
Nobis quoq; peccatoribus, solum hæc verba tria, Itè
Per omnia sæcula sæculorum, Ecce cum *Pater noster, Per*
omnia sæcula sæculorum, Ecce cum *Pax Domini, Ag-*
nus Dei, Domine non sum dignus, hæc quatuor verba
tantum, *Communio, Oratio, vel Orationes post Com-*
munionem, Humiliate capita vestra Deo, Ite Missa est,
vel *Benedicamus Domino, vel Requiescant in pace, Be-*
neditio, & Euangelium In principio, vel aliud E-
uangelium. Alia omnia dicuntur secretò.

2. Sacerdos autem maximè curare debet, vt ea
quæ clarâ voce dicenda sunt, distinctè & apposi-
tè proficiat, non admodum festinanter, vt aduert-
tere possit quæ legit, nec nimis morosè, ne audien-
tes radio afficiat: neq; etiam voce nimis elatâ, ne
perturbet alios, qui fortasse in eadē Ecclesia tunc
temporis celebrant: neque tam submissâ, vt à cir-
cumstantibus audiri non possit, sed mediocri, &
gravi, quæ & deuotionē moueat, & audientibus

ita

ita sit a
Qua: v
& ipse
audiat
3. I
dicunt
Credo,
lam, E
& ant
culoru
cum P
nem. A
ce, in
missâ

§. 1
Sacro-
in leg
clarâ, a
sâ, vel
renda,
quæ ui
brans
ea qua
quo n
bili voc
bus au
quæ in
sa, & a
profr
quibu
aliqu
ita à S
feratu
de se
quinc
deuot
non v
profe
tur; Es
cis.

ita sit accommodata, vt quæ leguntur, intelligât. Quæ verò secreto dicenda sunt, ita pronuntiet, vt & ipsemet, se audiat, & à circumstantibus non audiatur.

3. In Missa solemni clarâ voce à Celebrante dicuntur, quando intonatur *Gloria in excelsis*, & *Credo, Dominus vobiscum* & Orationes ante Epistolam, *Dominus vobiscum*. Oremus, ante Orationes & ante Offertorium, *Præfatio, Per omnia secula seculorum*, cum *Pater noster, Per omnia secula seculorū*. cum *Pax Domini*, & Orationes post Communionem. Alia quæ in Missa priuata dicuntur clarâ voce, in Missa solemni à Celebrante dicuntur submissâ voce.

ANNOTATIONES.

§. 1. Quoniam pia mater Ecclesia inter alios huius Sacro-sancti Sacrificij ritus, quibus Celebrans vti debet in legenda Missa plura diuersimodè instituit, nimirum clarâ, altâ, conuenienti, intelligibili, mediocri, submissâ, vel aliquantulum eleuatâ voce, & secreto esse proferenda, ne quiuis Sacerdos pro arbitrio & voluntate sua quæuis pronuntiare præsumat. Ideoque quisque Celebrans diligenter attendat quænam sit differentia inter ea quæ clarâ vt supra, vel aliâ voce dicenda sunt. Pro quo notandum est idem esse clarâ, conuenienti, & intelligibili voce videlicet tali voce, vt commodè à circumstantibus audiri possit. *Alta voce* titur Cærem. Episc. pro ijs quæ in Officio vel Missa cantantur; *mediocri* verò, *submissa*, & *aliquantulum eleuata* pro alijs quæ non tacitè, nec profus altè, sed taliter dicuntur, vt à ministris, & aliquibus tantùm circumstantibus possint percipi, cum aliquali differentia. Quod verò secreto dicendum est, ita à Sacerdote intra se distinctè, ac labiorum motu proferatur, vt tamen non à circumstantibus audiatur. Unde secundum peritos Missa celebranda est cum his quinque literis A B C D E hoc est Alte, Breuiter, Clare deuotè, Exactè, seu exquisitè Alte, vt audiatur, Breuiter, non vltra mediam horam; clarè, vt omnia verba integrè proferantur, Deuotè, vt attendatur ad ea quæ dicuntur; Exactè, vt fiant omnia quæ præscribuntur in Rubricis.

Quantus
Comment. in
Rubr. Miss.
p. 3. tit. 11.
n. 13.

§. 2. Cla-

§. 2. Clarâ voce dicuntur omnia in Missis, priuatim ab initio Missæ vsque ad *Aufer à nobis*, exclusiuè; Item ab Introitu vsque ad *Munda cor meum* &c. exclusiuè; ab Euangelio vsque ad Offertorium inclusiuè: Item Præfatio vsque ad *Sanctus* inclusiuè: Item à *Per omnia* &c. ante Orationem Dominicam vsque. Et ne nos inducas in tentationem inclusiuè. Item *Per omnia* &c. *Pax Domini* &c. *Agnus Dei* &c. Antiphona quæ dicitur *Communio*; Orationes post Communionem; *Benedicamus Domino*, vel *Ite Missa est*, & *Requiescant in pace. Benedicat vos*, & Euangelium.

§. 3. Notandum verò in istis quæ clarâ voce dicuntur, vt cum plures in minoribus Ecclesijs, vel proximo loco Sacerdotes simul concelebrant vocem ita temperent, vt non se inuicem perturbent decet tamen; vt digniori Celebranti cedat inferior, & humiliori voce proferat: at quando sunt æquales, cedat qui in minori altari, Sacerdoti qui in maiori celebrat. Cùm item Sacerdos legit clarâ voce, legat distinctè, expeditè tamen, ad puncta & commata breuem aliquam moram interponendo iuxta sensum rei quem legit, ac mediocritatem seruet, affectationem ac leuitatem fugiat; & Regulas Missalis sequatur diligenter, quæ præcipiunt vt circumstantibus legendo deuotionem pariat Sacerdos.

§. 4. Sed eleuatâ aliquantulum & mediocri voce dicuntur Sequentia, *Orate fratres: Sanctus. Nobis quoque peccatoribus: denique Domine non sum dignus*, tantùm hæc quatuor verba. Secretò verò dicuntur reliqua in Missa.

§. 5. Memoriter dicenda sunt omnia à Celebrante ab initio Missæ vsque ad Introitum exclusiuè: *Munda cor meum* &c. *Per Evangelica dicta* &c. *Deus qui humana substantia* (nisi illud legat in tabella ad id destinata) infundendo aquam: *Psalmum. Lauabo inter innocentes: Corpus Domini nostri. &c. Quod ore sumpsimus* &c. *Corpus tuum Domine: &c. Benedicat vos Omnipotens Deus* &c. & *Gratiarum actio* post Missam.

§. 6. Totum Sacrum Missæ, Canonem, aliasque Orationes, quæ ob mysterium ac religionem tacitè pronucianda sunt sic pronucient Sacerdotes vt ipsi quidem distinctum, vt dictum est, verborum sonum leniter percipiant, astantium autem proximè nemo percipere distincta verba possit: tantoque maiore animi intentione, maiori que cogitationis silentio eas Deo Patri offerunt; quanto, vt monet externum vocis silentium, Sacerdotum Orationes orationibus populi in hac præcipue Sacra ac Sacerdotali actione debent esse puriores & efficacior.

ficacio
pruden
comm
cerdot

De or

1. I
cipio,
Euan
verba
uange
tam
dens
Palm
Epist
quan
vel, ex
nusse
in Q
Deus
cùm
quan
appat
medi
sæ, &
tatur
2.
semp
prate
3.
omni
nna; &

ficaciores Qui autem orationes secretò dicendas, imprudenti atque indiscretâ vocis exaltatione populo communes faciunt, tanquam nescientes officium Sacerdotum habendi, atque monendi.

TITVLVS XVII.

De ordine genuflectendi, sedendi, & standi in Missa priuata, & solemni.

1. **I**N Missa priuata Sacerdos genuflectit quando legit Euangelium Sancti Ioannis, *In principio*, ad illa verba, *Et Verbum caro factum est*; & in Euangelio Epiphaniæ, *Cum natus esset Iesus*, ad illa verba, *Et procidentes adorauerunt eum*. Item in Euangelio Feriæ quartæ, post Dominicam quartam Quadragesimæ, ad illa verba in fine, *Et procidens adorauit eum*. Item genuflectit Dominica Palmarum, & in Missis de Cruce ad illa verba in Epistola, *In nomine Iesu omne genu flectatur*, &c. & quando legitur Passio, ad illa verba, *expirauit*, vel, *emisit Spiritum*, vt suis locis notatur. Item genuflectit cum dicit, *Flectamus genua*. Item quando in Quadragesima dicit in Tractu Vers. *Adiuua nos Deus* &c. & in omnibus Missis de Spiritu Sancto, cum dicit Vers. *Veni sancte Spiritus reple*, &c. Item quando Sacramentum in Altari discoopertum apparet, genuflectit quoties ante illud transit in medio Altaris: & quando cumque in ordine Missæ, & in ritu seruando in celebratione Missæ notatur, quòd debeat genuflectere.

2. Circumstantes autem in Missis priuatis semper genua flectunt, etiam tempore Paschali, præterquam dum legitur Euangelium.

3. In Missa solemni Celebrans genuflectit ad omnia suprascripta, præterquam ad *Flectamus genua*; & tunc ipse solus stat, Diaconus, verò & Sub-